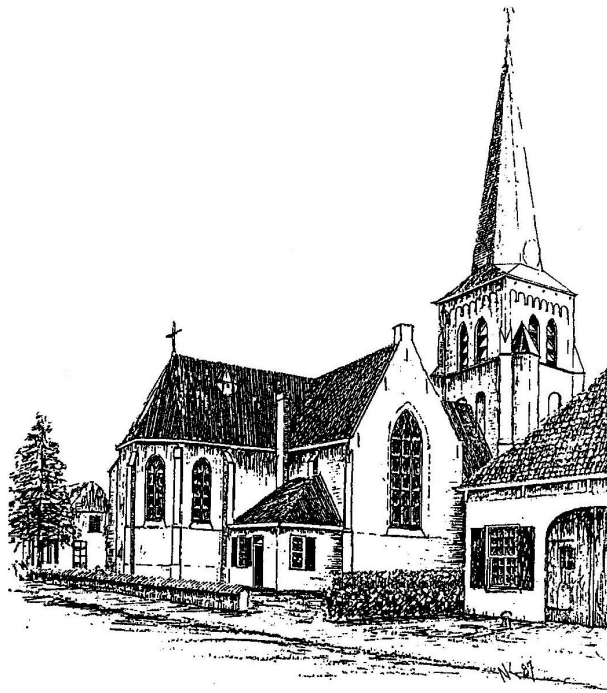

SACRAMENTSDAG

Dagelijks gingen ze trouw en eensgezind
naar de tempel, braken bij iemand aan huis
het brood en gebruikten sober en blij
samen de maaltijd.
(Handelingen 2)

VOORAF

Orgel

INTREDE

Lied. De Geest des Heren heeft; (2c)

*t.: H. Oosterhuis
m.: J. Vermulst*

WELKOM.

*Ooit - lang geleden is het niet -
was Sacramentsdag een dag
waarop kerk en straat kleurden,
kinderen zich met bloemen en krijt
op steen en tegels uitleefden,
processies naar buiten trokken,
koor en korps liederen en muziek
in de openlucht lieten klinken.*

*Er hing die dag een bijzondere sfeer
in en om mens en gemeenschap.
En wat men nú hier ook van vindt, -
tóén hebben mensen hun oermenselijke
hang naar 'boven en mysterie'
zo samen creatief en oprecht geuit.*

*Welkom u allen hier omwille van elkaar,
in Gods naam samen.* +

Lied. De Geest des Heren heeft; (1c)

SCHULD BEKENNEN.

V. Vrede maken
waar geruzied wordt -

liefde brengen
waar haat bestaat -

eerlijk zijn
waar bedrog regeert -

die vertwijfelen vertrouwen
die wanhopen hoop geven.

Vergeef ons om
het licht dat we doofden
het recht dat we schonden -

de trouw niet opgebracht,
het kwaad toegelaten
het goede niet gedaan.

A.: VERGEVEN WIJ ELKAAR EN
GOD EN GOED ONS ALLEN.

BEZINNING.

Woord en lied

Lied. Verbreek de kilte; (c1)

*t.: S de Vries
m.: W. Vogel*

*Brood bereid uit koren
in de grand ontkiemd
met zon en regen gezegend.*

Lied. Verbreek de kilte; (c2)

*Brood van de aarde
met elkaar gebroken
samen gegeten.*

Lied. Verbreek de kilte; (c3)

*Brood door mensen
uit de mond gespaard
om wereldwijd te kunnen delen.*

Lied. Verbreek de kilte; (c1)

GEBED.

V.: Gij voorbij te lopen, weg te praten
en toch ongehoord de ondertoon
van ieder woord, elk lied.

Gij overbluft, overschreeuwd en
toch ongenoemd de ziel
van ieders levensverhaal.

Gij betwijfeld, vermoed
en toch soms gevoeld als
meelevend hart in lief en leed.

Gij, die wij behoeven
als water uit de bron
brood van de aarde

voor tijd en eeuwigheid.

A.: Amen.

Lied.

*t.: P. Verhoeven
m.: W. Vogel*

K.: Bloemen, mensen ze komen en gaan,
blijven kort, blijven lang;
ze hebben hun tooi, hun eigen trots.

**A.: Maar één is het leven
uit één bron geboren
van één adem beziel
als één brood gedeeld.**

EERSTE LEZING.

Handelingen 4,32-35

Zij die het geloof hadden aangenomen
waren van harte één met elkaar
en er was niemand die wat hij bezat
zijn eigendom noemde; integendeel,
ze bezaten alles gemeenschappelijk.

De apostelen getuigden krachtig
van de opstanding van Jezus
en vonden gretig gehoor.
Noodlijdenden waren er onder hen niet
omdat allen die land of huizen bezaten
deze verkochten en de opbrengst ervan
aan de apostelen afdroegen.
En allen kregen
al naargelang ze nodig hadden.

Lied.

K.: Dieren, mensen ze kruipen en lopen,
rennen voor hun leven en leggen zich
tenslotte moe gestreden neer.

**A.: Maar één is het leven
uit één bron geboren
van één adem beziel
als één brood gedeeld.**

HET EVANGELIE.

Johannes 6,51-58

In die tijd zei Jezus: 'Ik ben het levend brood dat uit de hemel is neergedaald. Wie van dit brood eet leeft in eeuwigheid. Het brood dat ik zal geven is mijn vlees ten bate van het leven van de wereld.' De mensen raakten daarover met elkaar in discussie en zeiden: 'Hoe kan hij ons zijn vlees te eten geven?' Jezus sprak daarop tot hen: 'Voorwaar, voorwaar ik zeg je: Als ge de Mensenzoon niet eet en drinkt, hebt gij het leven niet in je. Wie mij eten en drinken, hebben eeuwig leven en ik zal hen doen opstaan op de laatste dag. Want ik ben eten en drinken voor hen. Zoals ik door de Vader die leeft gezonden ben en leef door Hem, zo zullen zij leven door mij.

Lied.

K.: Bloemen, mensen ze komen en gaan,
blijven kort, blijven lang;
ze hebben hun tooi, hun eigen trots.

**A.: Maar één is het leven
uit één bron geboren
van één adem beziel
als één brood gedeeld.**

MEDITATIE.

*'Je ziet de kleuren langzaam veranderen.
De tere voorjaarsstinten maken plaats voor
felblauwe luchten, diepgroene bossen
en het zonovergoten geel van het graanveld
Je merkt het aan vogels en vlinders
die zich overal laten horen en zien.
Het is zomer, tijd voor buiten!'
(Agenda juni 2003)*

Het zal zeker zo zijn dat de westerse mens van heden wat afstandelijker staat tegenover de natuur en dat hij mogelijk meer oog heeft voor wat hij zelf maakt en fabriceert dan voor het leven dat zonder zijn toedoen is ontstaan en waarvan het geheim hem tebovengaat. Toch ziet iedereen in deze dagen en dit seizoen hoe buiten alles is uitgelopen en tot wasdom aan het komen is.

Het leven spreekt, fleurt en kleurt in dit seizoen en in overeenstemming daarmee fleurden in het verleden de mensen hun huizen op en kleurden kinderen de straat, - want het was sacramentsdag in een sfeer van fris, blij, bloemrijk samen leven.

Wie zo het leven zien en beleven uitendit speels, vaak in een ritueel spel van geur en kleur, waarin de ziel van het leven en de bezieling van mensen spreken.

*Man en haar dochtertje Sita komen uit de deur
van hun uit modder opgetrokken huis naar buiten.*

*Ze hebben allebei een metalen kommetje
met wit poeder in de hand, -fijn gestampte rijst
die ze even aan de kook gebracht hebben.*

*Hiermee schilderen zij lotusbloemen
op de binnen- en buitenmuren van hun huis.*

*Zo dopen ze hun eigen dagelijkse leefmilieu om
tot een plek die spreekt van het heilige.*

*Deze Indiase vrouwen laten zien
wat schuil gaat in hun voedsel van alle dag.
Het rijstsap wordt in hun handen een sacrament.
De religies openbaren en de religieuze mens ziet
een diepere betekenis in het meest doorgewone*

*zoals brood en wijn,
kruidentakjes, een kom water.*

De hele wereld in een rijstkorrel en zo ook:

'Dit brood is mijn leven'.

(Thomas More in Religie van het hart)

Kort orgel

In het brood is het graan, de akker.

*In het brood is de wassende maan,
de brandende zon.*

*In het brood is de boer die ploegt,
de hand van de bakker.*

*In het brood is de Bron en proef ik
het geheimenis van de Ene in het al.*

(Hein Stufkens)

*

*Voor ons die in brood de aarde
proeven die het laat groeien,
de zon die het verwarmt,
de regen die het drenkt -
voor ons die weten dat brood
in 't zweet des aanschijns
gezaaid gemaaid geoogst
en met zorg bereid wordt -*

*voor ons is te eten geven
met anderen genade delen;
voor ons is te eten vragen
mensen deelgenoot maken
aan het geluk dat we beleven,
aan de moeite die we doen,
de zorgen die we kennen,
het verdriet dat we hebben -*

*voor ons is samen eten,
tijd en eeuwigheid
aardedonker en hemels helder
delen met die bij ons zijn en
allen die ons zijn voorgegaan -*

*voor ons is brood
wat het was in Jezus' handen:
sprekend teken van het geheimvolle leven,
van het leven gegeven waarin wij allen delen.
(Peer Verhoeven Ten einde toe 1994)*

Bij zijn afscheid van de wereld heeft Jezus van Nazaret zijn testament geopend, niet een testament op verzegeld papier maar in het gebaar waarmee hij zijn levensbeker overreikte aan die bij hem waren en in het breken van het brood waarbij hij gezegd moet hebben 'Dit is mijn lichaam'.

Deze woorden hebben later aanleiding gegeven tot misverstand en onbegrip zoals in de gemeente van Johannes waarvan het evangelie vandaag getuigt. In Jezus' moedertaal zeggen mensen 'dit is mijn lichaam' wanneer ze zichzelf uitdrukkelijk en totaal ter sprake willen brengen: Dit ben ik geheel en al ... Deze spreekwijze doelt niet op 't lichaam tegenover ziel, geest of bloed, maar met nadruk op de mens. Wij kennen ook uitdrukkingen als 'over mijn lijf' of 'dat zul je wel uit je lijf laten' en 'daar ga ik met heel m'n lijf voor liggen' en deze hebben met 'dit is mijn lichaam' in Jezus' mond gemeen dat ze de mening of overtuiging van iemand zeer sterk, overtuigd en overtuigend laten spreken.

In het gebaar van het brood dat hij brak en deelde met hen die voor het laatst met hem aan tafel waren vereenzelvigde hij zich geheel en al met het brood als hét teken van het gegeven en gedeelde leven waarvan hij overtuigd geloofde en overtuigend getuigde dat het ooit ergens zijn voltooiing krijgt.

*'Dit ben ik ten voeten uit en ik verzeker u
dat ge met mij aan tafel zult eten en drinken
in Vaders huis.'* (Lucas 22,28)

Na deze bezielde en bezielende geloofsbelijdenis heeft Jezus die avond zijn beker overgedragen aan hen die bij hem waren, opdat zij zijn leven en zending zullen voortzetten tot alles is voltooid.

Het leven heeft ziel en zin en alles wat je doet,
met name wat je doet voor elkaar, heeft hart en zin.

Aan deze intuïtie, deze overtuiging ontleende Jezus en
ontlenen de mensen uiteindelijk hun geloof,
hun vertrouwen in het leven en de moed goed te doen.
Dit is het hart, de ziel van het christelijk geloof.

*Dat het hart niet harteloos,
de ziel niet zielloos wordt.*

Kort orgel

BELIJDENIS.

Lied. Die ons schiep; (4c) *t.: S. de Vries
m.: W. Vogel*

ONDERBREKING. Brood en beker
orgelspel, collecte

Lied.

BROOD EN BEKER.

Wij breken het brood
en delen het leven
zo kwetsbaar als het is.

Wij drinken de beker
en delen het lief
dat ons toevalt,
het leed dat ons overkomt
tot alles is voldragen.

GEDACHTENIS.

Bid voor die ziek en ongerust zijn -
't blijft niemand bespaard.

Bid voor die zorg en aandacht geven -
iedereen wordt ervoor gevraagd.

Bid voor die ons
verweg of van nabij zijn voorgegaan -
en iedereen zijn dierbare mensen ontvallen.
Met eerbied noemen wij:

Wie gedenkt dankt,
wie dankt gedenkt die leven.

Korte stilte

GEBED AAN TAFEL. Woord en lied

A.: Een glimp van U *t.: P. Verhoeven
m.: W. Vogel*
in het brood gebroken
het leven gedeeld;
in de beker gedronken
ons dagelijks lief en leed.

*Als hoop ondanks alles,
als een horizon de einder voorbij,
als een visioen alle dag te boven,
sprak uit Hem en spreekt in mensen
een grenzeloos vertrouwen:*

*Komen zal de geest die heelt
en als dauw de aarde drenkt.
Komen zal die zorg draagt
en het bange hart verkwikt.
Komen zal die ons, tobbers, rust geeft,
drift en koorts kalmeert en
met ons meeleeft, zielsbedroefden.*

*Komen zal de geest die
wat besmeurd is zuivert,
wat verdord is opfleurt en
het gekwetste zacht verbindt.*

*Komen zal die
versteenden laat ontdooien,
verkilden warm ademt en
verdwaalden thuis brengt.*

*Komen zal de geest van God:
de geest van hem die,
als brood gebroken
van liefde is gestorven.*

**A.: Een glimp van U
 in het brood gebroken
 het leven gedeeld;
 in de beker gedronken
 ons dagelijks lief en leed.**

*Toen hem de mond
moest worden gesnoerd,
zijn geest gedooft,
heeft hij ten afscheid
brood genomen, het gebroken
en gezegd:*

*Dit ben ik en ik beloof u vast
dat ge zult eten en drinken
aan mijn tafel in Vaders huis.
Neem en deel het leven
met mij en met elkaar.*

*Hij heeft de beker genomen,
die gedronken en doorgegeven
met de woorden:*

*Neem de beker van mij over
en geef hem door aan elkaar
totdat onze hoop is vervuld en
Gods belofte
werkelijkheid geworden.
Doe wat ik heb gedaan;
maak een nieuw begin.*

A.: Een glimp van U
in het brood gebroken
het leven gedeeld;
in de beker gedronken
ons dagelijks lief en leed.

*Hij, Jezus van Nazaret,
heeft niet in het graf zijn einde,
maar in God z'n Vader
zijn voltooiing gevonden.
Bid met hem mee.*

ONZE VADER.

Gezongen

COMMUNIE.

Brood en
leven delen.

*Deel brood en beker.
Deel met Hem het leven
waarin wij één zijn en
waarvan God het hart is.*

ONDER DE UITREIKING.

Lied.

GEBEDEN.

Woord en lied

Vrij zijn -

*om het zingen van vogels
het fluiten van de wind
lach en klacht van mensen
hun roep om elkaar te horen. -
Daartoe vrij zijn,*

Lied. Ongeziene vreemde verten; (1c)

*m.: S. de Vries
m.: W. Vogel*

Vrij zijn-

*om het wonder te zien
van het zaad en de vrucht
van zon en maan, zee en woestijn;
van liefde en trouw onder mensen.
Daartoe vrij zijn.*

Lied. Ongeziene vreemde verten; (1c)

Vrij zijn -

*om U te ontmoeten
in vriend en vreemde
in lief en leed, dag en nacht;
in allen hoe ook geaard en gevaren. -
Daartoe vrij zijn.*

Lied. Ongeziene vreemde verten; (1c)

ZEGENWENS.

**ZEGENEN WIJ ELKAAR
DAG AAN DAG
MET HART EN HANDEN.
EN LAAT,
WAAR WIJ GAAN EN STAAN
DE GOEDE GEEST
DE WERELD BEZIELEN.**

**MOGE GOD ONS ZEGENEN
IN DE NAAM VAN DE VADER
DE ZOON EN DE HEILIGE GEEST.
AMEN.**

ORGELSPEL